

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Datum

10 juli 2018

Ons kenmerk

Uw brief van

7 juni 2018

Contactpersoon

Uw kenmerk

Onderwerp

Wetgevingsadvisering concept wetsvoorstel herziening beslag- en executierecht

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 7 juni 2018 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en artikel 57, eerste lid, onder c, AVG te adviseren over het concept wetsvoorstel Herziening beslag- en executierecht (hierna: het conceptwetsvoorstel).

Hiermee voldoet de AP dan ook aan uw verzoek.

Achtergrond conceptwetsvoorstel

In het regeerakkoord van 2017 - 2021 is opgenomen dat bestaande juridische procedures complex zijn en niet altijd voldoen voor het oplossen van alledaagse problemen van burgers. In dat kader is het programma "verbetering van het burgerlijk procesrecht" aangekondigd. Dit programma heeft tot doel te zorgen voor meer eenvoud, snelheid, flexibiliteit en effectiviteit bij zowel de gerechtelijke geschiloplossing als het beslag- en executierecht. Het conceptwetsvoorstel inzake de herziening van het beslag- en executierecht maakt deel uit van het programma. Het conceptwetsvoorstel voert wijzigingen door in het Tweede en Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna Rv). Bij deze herziening worden de volgende drie uitgangspunten gehanteerd:

- 1) het bestaansminimum van schuldenaren dient geborgd te zijn bij beslag en executie;
- 2) beslaglegging en de daaruit voortvloeiende executie moeten zo effectief en efficiënt mogelijk plaatsvinden; en
- 3) indien beslaglegging dient ter verhaal mag het niet louter worden ingezet als pressiemiddel.

Datum
10 juli 2018

Ons kenmerk

Het conceptwetsvoorstel hangt samen met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. De Eerste Kamer heeft op 7 maart 2017 met de wet ingestemd. De wet zal naar verwachting op 1 januari 2019 inwerking treden.

De AP heeft eerder de volgende adviezen uitgebracht met betrekking tot de herziening van het beslag- en executierecht:

- Brief van de AP, *Advies wetsvoorstel Wet vereenvoudiging beslagvrije voet*, 12 oktober 2016;
- Brief van de AP, *Advies ontwerpbesluit beslagvrije voet en de ontwerpregeling beslagvrije voet*, 20 februari 2018.¹

Inhoud concept wetsvoorstel

Het conceptwetsvoorstel bevat belangrijke aanpassingen van het beslag- en executierecht op tal van aspecten. Uit het oogpunt van de verwerking van persoonsgegevens is de belangrijkste wijziging de mogelijkheid voor de deurwaarder om voorafgaand aan de beslaglegging aan een bank te vragen of een schuldenaar daar een bankrekening aanhoudt (zie artikel 475aa Rv). Voorwaarde is wel dat er reeds een verlot tot het leggen van conservatoir beslag (zie artikel 720 Rv) of een executoriale titel (dat wil zeggen een rechterlijk vonnis dat direct tot uitvoering kan worden gebracht) is verkregen. De bank mag de schuldenaar niet, voordat het beslag is gelegd op de hoogte stellen van de vraag, omdat de kans dan bestaat dat de schuldenaar zijn tegoeden overboekt naar een andere bank. Op grond van de algemene voorwaarden of de AVG kan de bank hier echter toe verplicht zijn. Het voorgestelde artikel 475aa Rv bepaalt daarom dat de bank, in afwijking van de AVG of de algemene voorwaarden, de schuldenaar niet in kennis mag stellen tot er daadwerkelijk beslag is gelegd.

Andere belangrijke voorgestelde aanpassingen zijn:

- Invoering van een met de beslagvrije voet bij een beslag op inkomen vergelijkbare regeling voor bankbeslag (het beslagvrije bedrag genoemd), zowel voor conservatoir- als executoriaal bankbeslag;
- Modernisering van de regeling in Rv op grond waarvan bepaalde roerende zaken, niet registergoederen, vrij van beslag dienen te blijven door een verduidelijking en een uitbreiding van de lijst van beslagvrije zaken;
- Invoering van de mogelijkheid van veilen via internet ook van roerende goederen die geen registergoederen zijn. (voor onroerende zaken geldt dit al sinds 1 januari 2015 (Wet houdende wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek in verband met het transparanter en voor een breder publiek toegankelijk maken van de executoriale verkoop van onroerende zaken (Stb 2014, 352));
- Invoering van een flexibele termijn en de mogelijkheid van elektronische afgifte van de zogenoemde derdenverklaring (de derde onder wie ten laste van de schuldenaar beslag is gelegd, moet op grond van artikel 476a Rv verklaren welke vorderingen en zaken door het beslag zijn getroffen);

¹ Deze brief is nog niet gepubliceerd.

Datum
10 juli 2018

Ons kenmerk

- Invoering van de mogelijkheid van administratief beslag op motorrijtuigen en aanhangwagens, gebaseerd op het kentekenregister zodat de deurwaarder het motorrijtuig of de aanhangwagen niet meer daadwerkelijk hoeft te zien om een beslag te kunnen leggen;
- Invoering van de mogelijkheid de kantonrechter voortaan ook op te treden als executierechter;
- Verankering van het verbod om beslag als pressiemiddel in te zetten (beslaglegging dient ter verhaal, beslaglegging is niet toegestaan als redelijkerwijs voorzienbaar is dat de kosten van het beslag en de executie hoger zijn dan de opbrengst van de executie);
- Modernisering van terminologie.

Deze aanpassingen zijn uit oogpunt van persoonsgegevensbescherming niet relevant gebleken.

Beoordeling

Zoals hiervoor is weergegeven regelt het voorgestelde artikel 475aa Rv de mogelijkheid voor de deurwaarder om voorafgaand aan de beslaglegging aan een bank te vragen of een schuldenaar daar een bankrekening aanhoudt, het door de banken onverwijld antwoorden op het verzoek van de deurwaarder en de verplichting dat de bank de schuldenaar niet, voordat het beslag is gelegd op de hoogte stelt van deze vraag. Met deze bepaling wordt een inbreuk gemaakt op de rechten van betrokkenen.

Artikel 23, eerste lid, van de AVG biedt ruimte om de reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 AVG onder voorwaarden te beperken door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, mits die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van één van de in het eerste lid opgesomde onderdelen.

Nu in het conceptwetsvoorstel gebruik wordt gemaakt van de ruimte die artikel 23, eerste lid, AVG biedt, dient duidelijk te zijn op welk onderdeel uit artikel 23, eerste lid, AVG, de beperking is gebaseerd. Bovendien is van belang dat aan de hand van de in die bepaling opgenomen voorwaarden wordt onderbouwd dat in voorkomende (categorieën van) gevallen van die ruimte gebruik kan worden gemaakt. In het conceptwetsvoorstel is aangegeven dat de beperking is gebaseerd op artikel 23, eerste lid, onder i, AVG.

Nu in het conceptwetsvoorstel van artikel 23, eerste lid, AVG op onderdelen van de AVG wordt afgeweken, volgt uit het tweede lid dat de wettelijke maatregelen, waarbij wordt afgeweken met name specifieke bepalingen moeten bevatten met betrekking tot, in voorkomend geval, ten minste de in het tweede lid opgesomde onderdelen. De zinsnede "in voorkomend geval" vormt een vertaling van "where relevant" in de Engelstalige versie van de AVG. Bij iedere afwijking zal moeten worden gezien of aanleiding bestaat om te voorzien in specifieke bepalingen over met name, in voorkomend geval, de in artikel 23, tweede lid, AVG opgesomde onderdelen.

Alhoewel een aantal van de in artikel 23, tweede lid, AVG genoemde onderdelen impliciet in het conceptwetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn verwerkt (zoals bijvoorbeeld de doeleinden van de

Datum

10 juli 2018

Ons kenmerk

verwerking, het toepassingsgebied van de ingevoerde beperkingen) voldoet het conceptwetsvoorstel op dit punt nog niet aan de AVG: specifieke bepalingen als bedoeld onder b, d, f, g en h komen in het conceptwetsvoorstel niet aan de orde.

De AP adviseert om artikel 475aa Rv van het conceptwetsvoorstel in overeenstemming te brengen met artikel 23, tweede lid, AVG. Hiertoe dienen de in artikel 23, tweede lid, onder a tot en met f, AVG, bedoelde specifieke bepalingen in het conceptwetsvoorstel te zijn opgenomen of dient de memorie van toelichting inzichtelijk te maken op welke wijze anderszins verzekerd is dat voldoende specifieke bepalingen gelden.

Dictum

De AP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,